

GENESIS

Seper Beresit

De Proloog: 1:1 – 2:3

In (het) begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde nu was woest en leeg, en duisternis lag over de watervloed; en de Geest van God zweefde over de wateren.

En God zei: Laat er licht zijn! En er was licht. En God zag het licht dat het goed was; en God maakte scheiding tussen licht en duisternis. En God noemde het licht dag en de duisternis noemde Hij nacht. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de eerste dag.

En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water, en laat dat scheiding maken tussen water en water! En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is, en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.

En God zei: Laat het water dat onder de hemel is, in één plaats samenvloeien en laat het droge zichtbaar worden! En het was zo. En God noemde het droge aarde en het samengevloeiende water noemde Hij zeeën; en God zag dat het goed was.

En God zei: Laat de aarde groen doen opkomen, zaaddragend gewas, vruchtbomen, die naar hun soort vrucht dragen, waarin hun zaad is op de aarde! En het was zo. En de aarde bracht groen voort, zaaddragend gewas naar zijn soort en bomen die vrucht dragen waarin hun zaad is, naar hun soort.

En God zag dat het goed was.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de derde dag.

De Proloog: 1:1 – 2:3

En God zei: Laten er lichten zijn in het uitspansel van de hemel om scheiding te maken tussen de dag en de nacht; en laten zij zijn tot aanduiding van vaste tijden en van dagen en jaren!

En laten zij tot lichten zijn in het uitspansel van de hemel om licht te geven op de aarde! En het was zo.

En God maakte de twee grote lichten: het grote licht om de dag te beheersen en het kleine licht om de nacht te beheersen; en ook de sterren. En God stelde ze in het uitspansel van de hemel om licht te geven op de aarde, om de dag en de nacht te beheersen en om scheiding te maken tussen licht en duisternis. En God zag dat het goed was.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vierde dag.

En God zei: Laat het water wemelen van wemelende levende wezens; en laten er vogels boven de aarde vliegen, in het uitspansel van de hemel! En God schiep de grote zeedieren en alle krioelende levende wezens waarvan het water wemelt, naar hun soort, en alle gevleugelde vogels naar hun soort.

En God zag dat het goed was. En God zegende ze en zei: Wees vruchtbaar, word talrijk, en vervul het water van de zeeën; en laten de vogels talrijk worden op de aarde!

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de vijfde dag.

En God zei: Laat de aarde levende wezens naar hun soort voortbrengen: vee, kruipende dieren en wilde dieren van de aarde, naar zijn soort! En het was zo. En God maakte de wilde dieren van de aarde naar hun soort, het vee naar hun soort, en alle kruipende dieren van de aardbodem naar hun soort.

En God zag dat het goed was.

De Proloog: 1:1 – 2:3

En God zei: Laten Wij mensen maken als Ons beeld, naar Onze gelijkenis; zodat zij heersen over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel, over het vee, over heel de aarde en over al de kruipende dieren die over de aarde kruipen!. En God schiep de mens als Zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. En God zegende hen en God zei tegen hen:

Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over al de dieren die over de aarde kruipen!

En God zei: Zie Ik geef u al het zaaddragende gewas dat op heel de aarde is, en alle bomen waaraan zaaddragende boomvruchten zijn; dat zal u tot voedsel dienen. Maar aan al de dieren van de aarde, aan alle vogels van de hemel en aan al wat over de aarde kruipt, waarin leven is, heb Ik al het groene gewas tot voedsel gegeven. En het was zo. En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de zesde dag.

Zo zijn de hemel en de aarde voltooid, en heel hun legemacht.

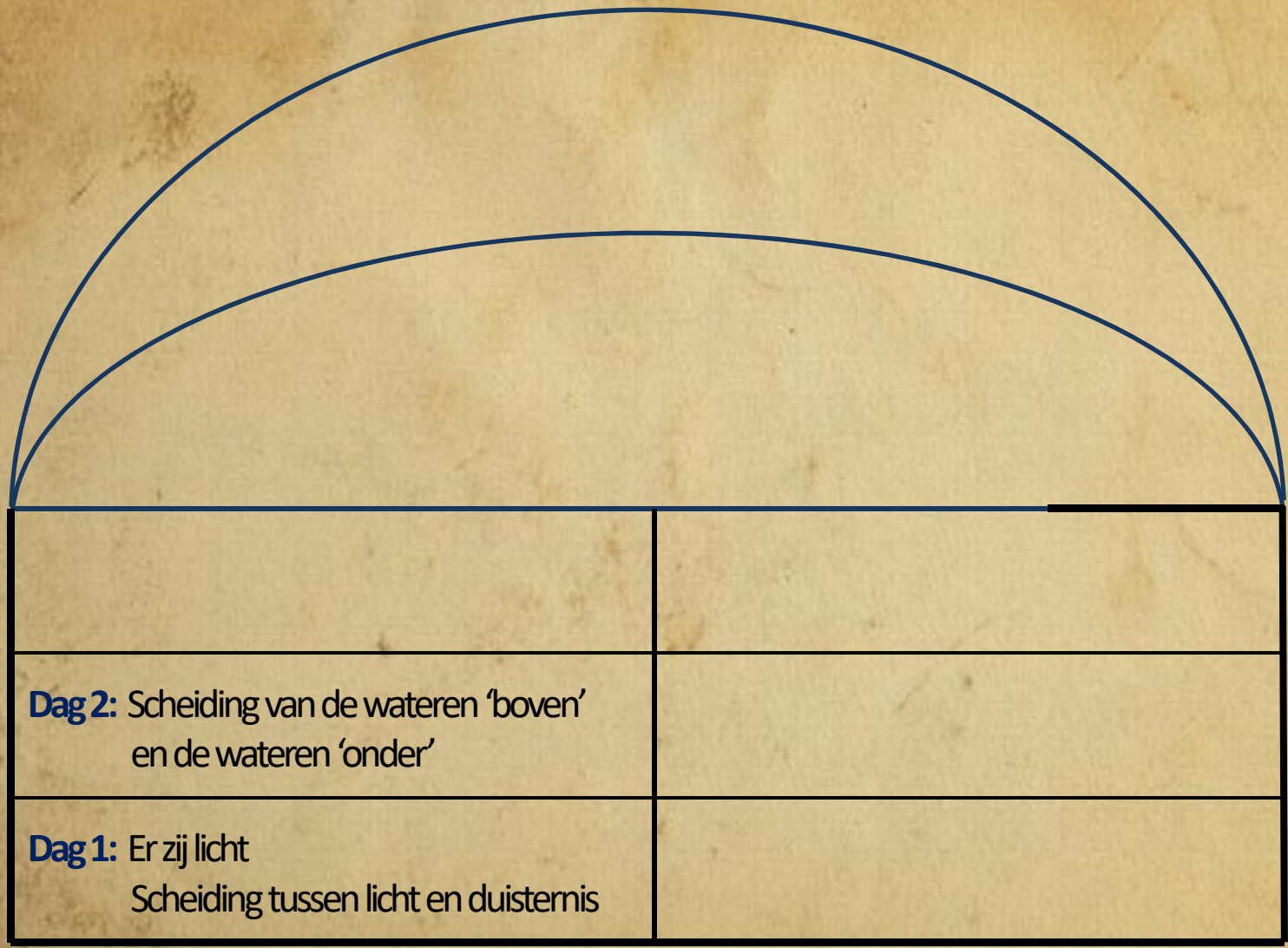
Toen God op de zevende dag Zijn werk, dat Hij gemaakt had, voltooid had, rustte Hij op de zevende dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had. En God zegende de zevende dag en heiligde die, want daarop rustte Hij van al Zijn werk, dat God schiep door het te maken.

Indeling van de proloog

- Genesis 1:1-2   **Samenvattende introductie** : in begin, de schepping van hemel en aarde
- Genesis 1:3-5   **Dag 1**   creatie van licht   scheiding van licht en duisternis
- Genesis 1:6-8   **Dag 2**   creatie van het uitspansel   scheiding tussen de wateren 'onder' en 'boven'
- Genesis 1:9-13   **Dag 3**   creatie van het droge   scheiding tussen de zeeën en de aarde
   creatie van vegetatie, planten en bomen
- Genesis 1:14-19   **Dag 4**   creatie van de zon, de maan en de sterren
- Genesis 1:20-23   **Dag 5**   creatie van zeedieren en vogels
- Genesis 1:24-31   **Dag 6**   creatie van vee, kruipende dieren en wilde dieren
   creatie van de mensheid
- Genesis 2:1-3   **Samenvattende eindconclusie** : voltooiing van de schepping van hemel en aarde
   Dag 7   zegening en heiliging van de 7^e dag als Gods dag van rust

De schepping als Gods Tempel

וַיִּשְׁבַּע יְהוָה וַיֹּאמֶר
בְּיָמַי אֶשְׁבַּע וְיֵשְׁבַע
כָּל־בְּרִיתִי וְיִשְׁבַּע
כָּל־בְּרִיתִי וְיִשְׁבַּע
כָּל־בְּרִיתִי וְיִשְׁבַּע
כָּל־בְּרִיתִי וְיִשְׁבַּע
כָּל־בְּרִיתִי וְיִשְׁבַּע
כָּל־בְּרִיתִי וְיִשְׁבַּע
כָּל־בְּרִיתִי וְיִשְׁבַּע
כָּל־בְּרִיתִי וְיִשְׁבַּע

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.'

(Gen.1:6-8)

- ❖ Is de 'raqiya' een 'vast' **hemelgewelf**, of is het eerder een 'ruimtelijke' omschrijving?

'En God zei: Laat er een gewelf zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!' (HSV)

'God zei: 'Er moet midden in het water een gewelf komen dat de watermassa's van elkaar scheidt.' (NBV)

'En God zeide: Daar zij een uitspansel in het midden der wateren,..!' (NBG)

- ❖ In Psalm 150:1, is 'raqiya' duidelijk als een '**ruimtelijke omschrijving**' bedoeld:

'Halleluja. Looft God **in** zijn heiligdom, looft Hem **in** zijn machtig uitspansel (raqiya);'

'Laat alles wat adem heeft Jahweh loven. Halleluja!' (vers 6)

- ❖ Let hier op de parallel tussen 'heiligdom' en 'uitspansel'! ➡ schepping is **Gods heiligdom!**

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is, en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

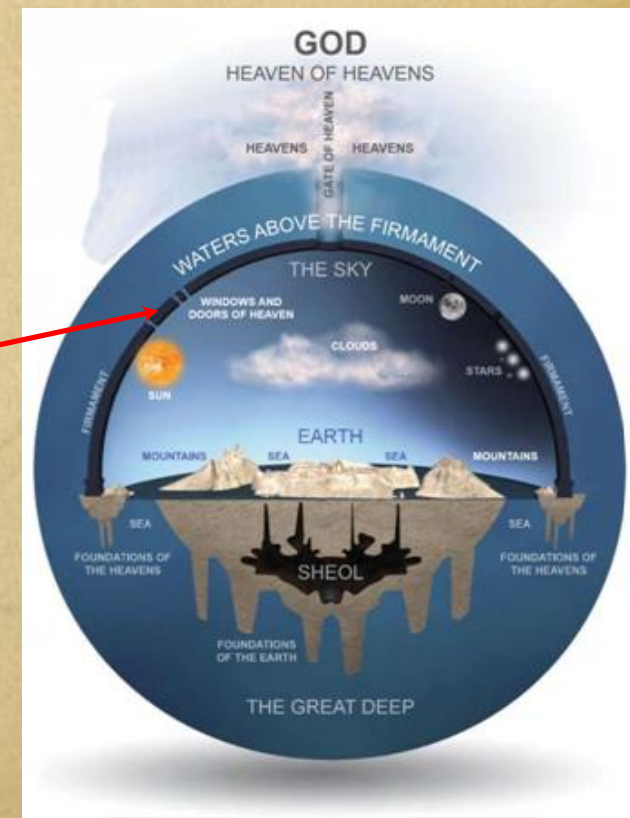
Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.
(Gen.1:6-8)

❖ *Waar komt het vandaan?! Het zondvloedverhaal!*

'In het zeshonderdste levensjaar van Noach, in de tweede maand, op de zeventiende dag van de maand, op die dag zijn alle bronnen van de grote watervloed opengebarsten en de sluizen van de hemel opengezet.'
(Gen.7:11)

'Ook werden de bronnen van de watervloed en de sluizen van de hemel gesloten, en de regen uit de hemel werd gestopt.'
(Gen.8:2)

'Hij bindt het water in Zijn wolken;
toch scheurt de wolk daaronder niet.'
(Job 26:8)

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

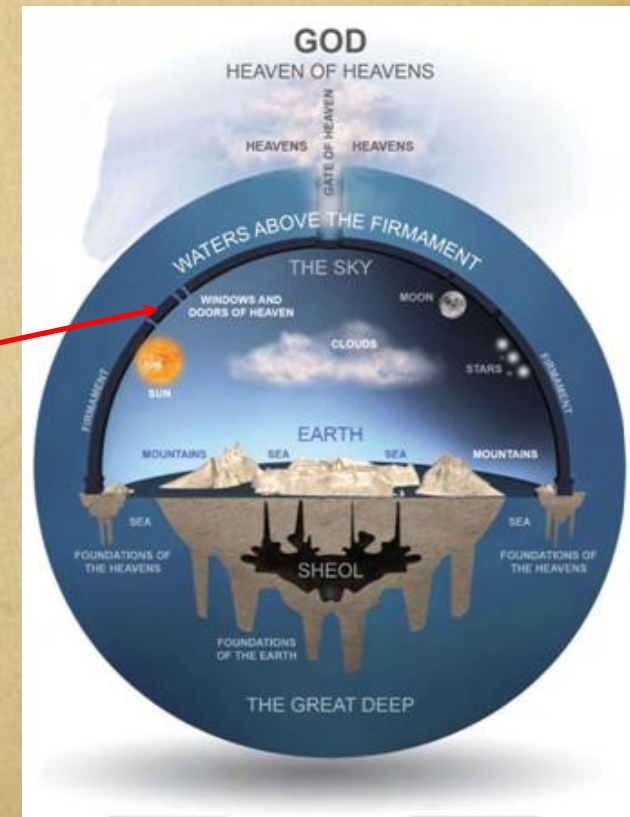
Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.'
(Gen.1:6-8)

❖ *Waar komt het vandaan?!*

'In het zeshonderdste levensjaar van Noach, in de tweede maand,
op de zeventiende dag van de maand, op die dag zijn alle bronnen van
de grote watervloed opengebarsten en de sluizen van de hemel opengezet.'
(Gen.7:11)

'Ook werden de bronnen van de watervloed en de sluizen van de hemel
gesloten, en de regen uit de hemel werd gestopt.' (Gen.8:2)

❖ **LXX & Vulgata vertaling** ➡ 'firmamentum' ➡ het firmament

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is, en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.
(Gen.1:6-8)

Firmament (gewelf)

In de Kosmologie van de Bijbel is het **firmament**, **hemelgewelf** of **uitspansel**, de structuur boven de Hemel, bestaande uit een vaste Koepel. God schiep het firmament om de wateren te scheiden. Water boven het firmament en water onder het firmament. Aan het firmament zijn de sterren bevestigd en waarachter wind, regen en sneeuw gelegen waren.^[1] Het woord firmament komt van het latijnse woord *firmamentum*.^[2]

Het woord Firmament werd gebruikt in het Late Latijn met "stevige of vaste structuur", afgeleid van het Hebreeuwse raqia, een woord dat zowel voor hemelgewelf als voor de bodem van de aarde in het Oude Testament wordt gebruikt. De vertaling is daarom onzeker.^[3]

Bijbels gebruik [bewerken | brontekst bewerken]

➤ [Zie Kosmologie van de Bijbel voor het hoofdartikel over dit onderwerp.](#)

In de Babylonische en Bijbelse wereldbeeld stelt men de hemel voor als een scheiding die het luchtruim van de wereld scheidt van het bovenliggende water.^[4]

Het firmament wordt beschreven in Genesis:

En God zei: "Laat er een gewelf zijn in het midden van het water, en laat dat scheiding maken tussen water en water!" En God maakte dat gewelf en maakte scheiding tussen het water dat onder het gewelf is, en het water dat boven het gewelf is. En het was zo.; En God noemde het gewelf hemel. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.^[5]

Het materiaal van firmament wordt omschreven in het boek Job:

Kun jij dan als hij de Hemelkoepel uithameren, die zo hard is als een gegoten spiegel? ^[6]

God bevestigt de hemellichamen aan het firmament. (Dominicus van Wijnen)

Doorsnede

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.'
(Gen.1:6-8)

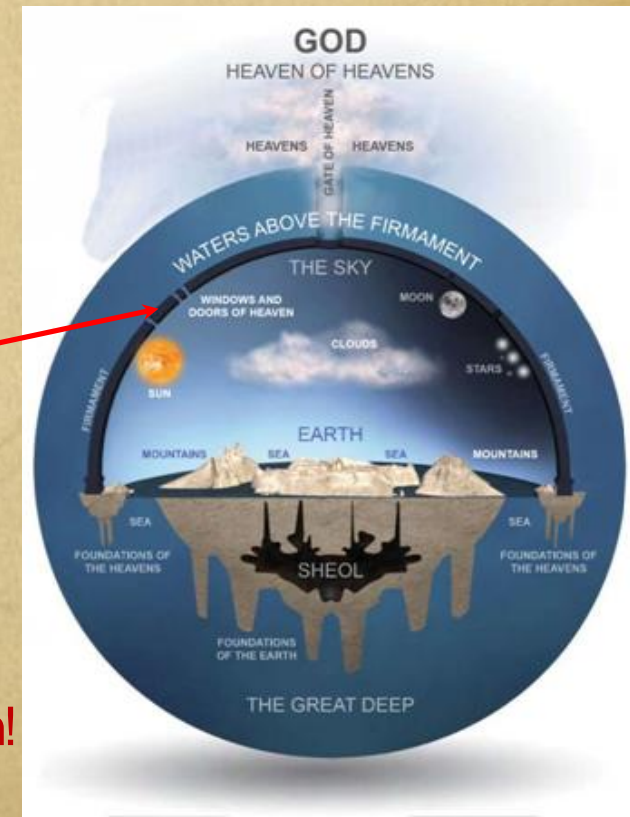
❖ *Waar komt het vandaan?!*

'In het zeshonderdste levensjaar van Noach, in de tweede maand,
op de zeventiende dag van de maand, op die dag zijn alle bronnen van
de grote watervloed opengebarsten en de sluisen van de hemel opengezet.'
(Gen.7:11)

'Ook werden de bronnen van de watervloed en de sluisen van de hemel
gesloten, en de regen uit de hemel werd gestopt.' (Gen.8:2)

❖ **LXX & Vulgata vertaling** ➡ 'firmamentum' ➡ het firmament

❖ **Foutieve lezing / interpretatie van oude scheppingsverhalen!**

Scheiding tussen water en water

וַיִּשֶׁבֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
מִדְבַר קֹדֶשׁ: קוֹל
יְהוָה יִשְׁרָאֵל, וּבְהִיבְלוּ, כָּל
יְשֵׁב יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשֶׁב יְהוָה

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.'

❖ Foutieve lezing / interpretatie van oude scheppingsverhalen!

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.'

(Gen.1:6-8)

- ❖ In Psalm 150:1, is 'raqiya' duidelijk als een 'ruimtelijke omschrijving' bedoeld:

'Halleluja. Looft God in zijn heiligdom, looft Hem in zijn machtig uitspansel;

'Laat alles wat adem heeft Jahweh loven. Halleluja!' (vers 6)

- ❖ God 'noemt' de 'raqiya': *shamayim* → woordspeling → wateren: *mayim*

- ❖ **Beiden vallen in 1:6 samen** en worden in Psalm 19:1, ook **in één adem genoemd!**

'De hemelen (*shamayim*) vertellen Gods eer, (en) het uitspansel (*raqiya*) verkondigt het werk zijner handen;'

- ❖ In dit geval ziet men foutief, een natuurfenomeen voor een **scheppingswerk** aan!

'Heb je samen met Hem de hemel (*shachaq*) uitgespannen, die vast is als een gegoten spiegel?' (HSV)

'kun jij dan als Hij de hemelkoepel uithameren, die zo hard is als een gegoten spiegel?' (Job 37:18 NBV)

'Kunt gij zoals Hij de wolken maken tot een uitspansel, vast als een gegoten spiegel?' (Job 37:18 NBG)

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.'

(Gen.1:6-8)

- ❖ De vensters van de hemel, deuren van de hemel of sluizen van de hemel → **de wolken!**

'Hij gebod de wolken daarboven en opende de deuren van de hemel:

Hij liet manna op hen regenen om te eten en gaf hun hemels koren.' (Psalm 78:23,24)

- ❖ Een andere metafoor voor Gods sturen van de 'slagregen' → kantelende waterkruiken!

'Kunt u uw stem tot de wolken verheffen, zodat een watervloed u overdekt?' (Job 38:34)

'Wie kan de wolken met wijsheid tellen? En wie kan de kruiken van de hemel neerleggen,
zodat het stof vast wordt als iets dat gegoten is, en de kluiten aan elkaar kleven?' (Job 38:37,38)

Scheiding tussen water en water

וְיָשַׁב יִשְׂרָאֵל מִן־מִצְרָיִם
וַיֵּלֶךְ מִדֶּבֶר קִדְשׁ: ׀ קוּל
וּבְהִיבְלוֹ, כִּלּוֹ
וְיָשַׁב יִהְיֶה

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.
(Gen.1:6-8)

- ❖ De vensters van de hemel, deuren van de hemel of sluizen van de hemel → **de wolken!**

'Hij gebod de wolken daarboven en opende de deuren van de hemel:

Hij liet manna op hen regenen om te eten en gaf hun hemels koren.' (Psalm 78:23,24)

- ❖ Een andere metafoor voor Gods sturen van de 'slagregen' → kantelende waterkruiken!

'Kunt u uw stem tot de wolken verheffen, zodat een watervloed u overdekt?' (Job 38:34)

'Wie kan de wolken met wijsheid tellen? En wie kan de kruiken van de hemel neerleggen,
zodat het stof vast wordt als iets dat gegoten is, en de kluiten aan elkaar kleven?' (Job 38:37,38)

- ❖ Let op de nauwe relatie tussen de 'raqiya', de hemel, de wolken *en de neerslag uit de hemel*
- ❖ De **functie** van de 'raqiya' bestaat erin, *gezien de wateren boven*, om het weer te reguleren!

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.
(Gen.1:6-8)

- ❖ De vensters van de hemel, deuren van de hemel of sluizen van de hemel → **de wolken!**

'Hij gebod de wolken daarboven en opende de deuren van de hemel:
Hij liet manna op hen regenen om te eten en gaf hun hemels koren.' (Psalm 78:23,24)

- ❖ Soms verwacht men ook het aanzien en de kleurbeschrijving voor de 'samenstelling' van iets!

'Boven de hoofden van de wezens was wat geleek op een uitspansel (raqiya)
als ontzagwekkend ijskristal, uitgespreid boven over hun hoofden.' (Ezech.1:22)

'En zij zagen de God van Israel en het was alsof onder zijn voeten een plaveisel lag van lazuur, (lapis lazuli)
als de hemel (shamayim) zelf in klaarheid.' (Ex.24:10)

- ❖ Keer op keer gaat het om een **aanschouwelijke** en geen '*materiële*' beschrijving!

Weerfenomenen in Job 36-37

'Zie, God is groot, en wij begrijpen Hem niet; het getal van Zijn jaren is niet te doorgronden.
Want Hij trekt de waterdruppels omhoog, die na Zijn damp regen uitgieten.
Zij laten de wolken stromen, zij druipen overvloedig op de mensen neer.
Wie begrijpt hoe de wolken zich uitbreiden, het gedreun (van de donder) uit Zijn tent?
(Job:36:26-29)

- ❖ Elihu wijst Job op het mysterie van Gods bestuur → de 'watercyclus' en het weer op aarde
- ❖ Daarbij wijst hij op 2 uitzonderlijk slechte weerpatronen → **Zuiderstorm – Noorderkoude**

'Uit Zijn kamer komt de wervelwind, en van de verstrooiende winden komt de kou.' (HSV)

'De storm komt uit de voorraadkamer, en de koude uit de schuren.' (NBG)

'Uit zijn kamers komt de storm te voorschijn, de noordelijke winden voeren koude aan.' (NBV)

'Uit het Zuiden komt het onweder, en uit het Noorden de koude.' (Job 37:9 NLB)

Weerfenomenen in Job 36-37

'Zie, God is groot, en wij begrijpen Hem niet; het getal van Zijn jaren is niet te doorgronden.
Want Hij trekt de waterdruppels omhoog, die na Zijn damp regen uitgieten.
Zij laten de wolken stromen, zij druipen overvloedig op de mensen neer.
Wie begrijpt hoe de wolken zich uitbreiden, het gedreun (van de donder) uit Zijn tent?
(Job:36:26-29)

- ❖ Elihu wijst Job op het mysterie van Gods bestuur → de 'watercyclus' en het weer op aarde
- ❖ Daarbij wijst hij op 2 uitzonderlijk slechte weerpatronen → **Zuiderstorm – Noorderkoude**

'Uit het Zuiden komt het onweder, en uit het Noorden de koude.' (Job 37:9 NLB)

'De stormwind komt uit de voorraadkamer (zuiden), en de koude uit de schuren (noorden).
Door zijn goddelijke adem maakt Hij het ijs, de watervlakte wordt als gegoten metaal.
Ook bezwaart Hij de wolken met water, Hij spreidt zijn lichtgevende wolken uit,
Die gaan naar Zijn wijze raad alle kanten uit, om te doen alles wat Hij hun gebiedt
op het oppervlak van de wereld, op de aarde. Hij beschikt het voor Zijn land,
hetzij tot een roede, hetzij tot goedertierenheid! (Job 37: 9-13 NBG)

Weerfenomenen in Job 36-37

'Zie, God is groot, en wij begrijpen Hem niet; het getal van Zijn jaren is niet te doorgronden.
Want Hij trekt de waterdruppels omhoog, die na Zijn damp regen uitgieten.
Zij laten de wolken stromen, zij druipen overvloedig op de mensen neer.
Wie begrijpt hoe de wolken zich uitbreiden, het gedreun (van de donder) uit Zijn tent?
(Job:36:26-29)

- ❖ Elihu wijst Job op het mysterie van Gods bestuur → de 'watercyclus' en het weer op aarde
- ❖ Daarbij wijst hij op 2 uitzonderlijk slechte weerpatronen → **Zuiderstorm – Noorderkoude**
- ❖ Na de Noorderkoude, beschrijft Elihu de hittegolf als gevolg van de Zuiderse 'stof' stormen

'Weet je hoe de wolken zweven? Ken je de wonderen van Hem Die volmaakt in kennis is?
Jij wiens klederen te warm zijn,- wanneer het land rust moet houden vanwege de zuiderhitte!
Kun je zoals Hij de wolken maken tot een uitspanse!, 'sterk' als een gegoten spiegel?' (Job 37:16-18)

- ❖ De jagende wind v/d '**Khamsin**' doet in een mum van tijd de temperatuur stijgen met 10°C!
- ❖ De aangevoerde kurkdroge lucht, gaat gepaard met enorme hoeveelheden fijn stof
- ❖ En opnieuw volgt een aanschouwelijke beschrijving → 'sterk' als een gegoten spiegel?!

Weerfenomenen in Job 36-37

וְיָשָׁב יְהוָה מִצִּיּוֹן וְיִשְׁמַע הַקּוֹל
וְיִשְׁמַע הַקּוֹל מִצִּיּוֹן וְיִשְׁמַע הַקּוֹל
וְיִשְׁמַע הַקּוֹל מִצִּיּוֹן וְיִשְׁמַע הַקּוֹל
וְיִשְׁמַע הַקּוֹל מִצִּיּוֹן וְיִשְׁמַע הַקּוֹל

'Jij wiens klederen te warm zijn,
wanneer het land rust moet houden
vanwege de zuiderhitte!
Kun je zoals Hij de wolken maken
tot een uitspansel, 'sterk'
als een gegoten spiegel?' (Job 37:17,18)

Weerfenomenen in Job 36-37

וְיָשָׁב יְהוָה וַיִּשְׁמַע קוֹל
וַיִּשְׁמַע מְדַבֵּר קוֹשׁ: ׀ קוֹל
וַיִּשְׁמַע יְעָרֹת, וַיִּבְהִיכְלוּ, כִּלְוֵי
וַיִּשְׁבּוּ יְהוָה, וַיִּשְׁבּוּ יְהוָה

'Nu ziet men het licht niet,
dat in de wolken helder schijnt,
maar als de wind voorbij jaagt,
dan wordt het helder.

Uit het Noorden komt een gouden gloed,
huiveringwekkend is Gods luister!
(Job 37:21,22)

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.'
(Gen.1:6-8)

❖ *Waar komt het vandaan?!*

'In het zeshonderdste levensjaar van Noach, in de tweede maand,
op de zeventiende dag van de maand, op die dag zijn alle bronnen van
de grote watervloed opengebarsten en de sluizen van de hemel opengezet.'
(Gen.7:11)

'Ook werden de bronnen van de watervloed en de sluizen van de hemel
gesloten, en de regen uit de hemel werd gestopt.' (Gen.8:2)

❖ **LXX & Vulgata vertaling** ➡ 'firmamentum' ➡ het firmament

❖ **Foutieve lezing / interpretatie van oude scheppingsverhalen!**

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is, en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.'

(Gen.1:6-8)

❖ Zoals de Scheppergod grenzen stelt aan de duisternis ➡ grenzen aan de wateren (2^e dag)

'Loof Hem, allerhoogste hemel, en wateren die boven (in) de hemel zijn. Laten zij de Naam van Jahweh loven, want toen Hij het gebod, werden zij geschapen. Hij heeft ze vast doen staan, voor eeuwig en altijd, hun een orde (grens) gegeven, die geen van hen zal overtreden.' (Ps.148:4-6)

'Hij heeft de aarde gegrondvest op zijn fundamenten, die zal voor eeuwig en altijd niet wankelen. U had hem met de watervloed als met een gewaad bedekt, het water stond tot boven de bergen. Door Uw dreigen vluchtten ze, ze haastten zich weg voor het geluid van Uw donder. De bergen rezen op de dalen daalden neer op de plaats die U ervoor bestemd had. U hebt een grens gesteld, die ze niet zullen overgaan, ze zullen de aarde nooit meer bedekken.' (Ps.104:5-9)

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.'

(Gen.1:6-8)

- ❖ Merk op dat dit 'scheppingswerk' op de 2^e dag, **niet** 'goed' wordt genoemd!
- ❖ Op de 3^e dag worden ook 'grenzen gesteld' aan **de wateren onder het uitspansel**
- ❖ Op de 3^e dag wordt **enkel** de aandacht gevestigd op 'het droge' & 'de zeeën'

'Hij wijst de bronnen hun loop naar de dalen, zodat ze tussen de bergen door stromen.

Ze geven alle dieren van het veld te drinken, de wilde ezels lessen er hun dorst.

Daarbij wonen de vogels in de lucht, hun stem klinkt tussen de takken. (Ps.104:10-12)

- ❖ We kunnen dus gerust stellen dat 'het uitspansel' **deel uitmaakt** van de 'hemel(en)'

'En laten zij tot lichten zijn **in** het uitspansel van de hemel om licht te geven op de aarde!' (1:15)

En God zei: ...laten er vogels boven de aarde vliegen, **in** het uitspansel van de hemel! (1:20)

Scheiding tussen water en water

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.'

(Gen.1:6-8)

- ❖ De **parallel** tussen dag 2 en dag 5 wordt nu ook duidelijker verstaanbaar...
- ❖ Zoals 'wateren onder' zeedieren voortbrengen → brengen 'wateren boven' vogels voort!

Scheiding tussen water en water

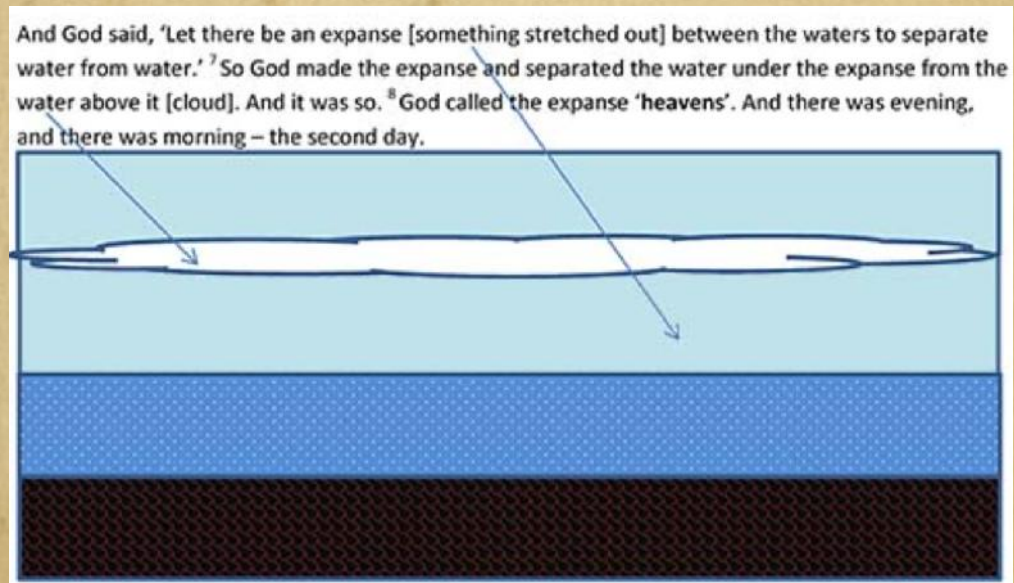
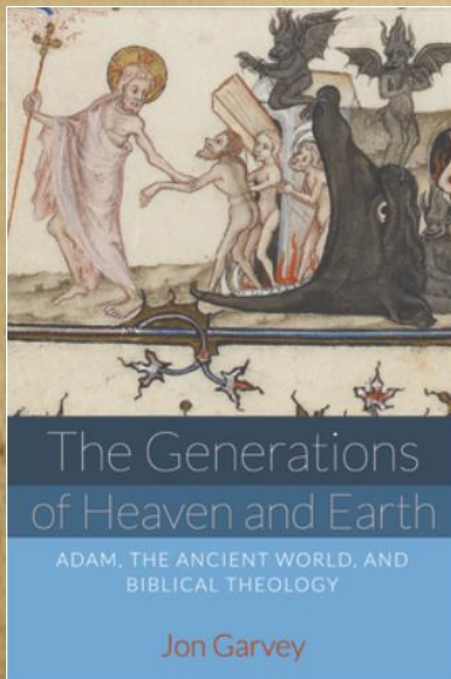

'En God zei: Laat er een uitspansel zijn in het midden van het water,
en laat dat scheiding maken tussen water en water!

En God maakte het uitspansel en maakte scheiding tussen het water dat onder het uitspansel is,
en het water dat boven het uitspansel is. En het was zo. En God noemde het uitspansel hemel.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de tweede dag.
(Gen.1:6-8)

❖ Hoe moeten wij ons 'het uitspansel' op de 2^e dag dan 'waarneembaar' voorstellen?

The image features a stone wall background. A horizontal band of cracked, reddish-brown earth runs across the center. The word "GENESIS" is written in large, yellow, serif capital letters across this band. The letters are slightly weathered and have a soft glow, making them stand out against the dark, cracked earth. The stone wall behind the band is composed of irregular, greyish-brown stones with visible mortar lines.

GENESIS